

USTANOVA ZA OBRAZOVANJE ODRASLIH
UČILIŠTE LOVRAN
Šetalište M.Tita 19/2, 51415 LOVRAN

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Lovran , 10.11.2007.

Na temelju članka 10. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine", br. 92/10), te članka 51. Statuta Učilište Lovran , a u svezi s člankom 5. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine", br. 35/94.), Upravno vijeće Učilišta Lovran na svojoj sjednici održanoj 10.studenog.2007. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara, propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2. Radnici korisnici građevina, građevinskih dijelova i poslovnog prostora Poslodavca, korisnici materijalno tehničkih sredstava Poslodavca (vozila i ostalo) dužni su provoditi i osiguravati provođenje mjera zaštite od požara na način određen ovim Pravilnikom, propisima donesenim na temelju zakona, poznatim pravilima tehničke prakse i drugim odlukama Poslodavca. Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se i na sve treće osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze u prostorima Poslodavca bilo radi privremenog ili povremenog obavljanja posla. Radnici drugih poslodavaca koji obavljaju određene poslove za Poslodavca u građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru Poslodavca, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovornih osoba za zaštitu od požara.

Članak 3. Ovim Pravilnikom uređuju se: – mjere zaštite od požara kojima se otklanjaju ili smanjuju opasnosti od nastajanja požara – način upoznavanja radnika

prilikom stupanja na rad ili rasporeda s jednog mjesta na drugo o opasnostima od požara na tom radnom mjestu – obveze radnika zaduženog za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara – obveze voditelja i drugih radnika za provedbu mjera zaštite od požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara – dužnosti radnika u slučaju nastanka požara

Članak 4. Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama.

Članak 5. Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj: – zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima, – zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini, – sprječavanje širenja požara (lokaliziranje), – očuvanje vrijednosti dobara u građevini i građevinskim dijelovima Poduzeća i očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 6. Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 7. Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost. Postojeće stanje građevine i njenih dijelova, građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara. Izlazi i izlazni putovi

Članak 8. Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima koji su namijenjeni za evakuaciju osoba (izlazi i izlazni putovi) iz građevine u slučaju požara mora biti odgovarajuće označen te uvijek slobodan i nezakrčen. Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravni niti djelomično uklonjeni. Podne obloge, tepisi (tepsoni) kao i mobilni prekrivači moraju biti samogasivi i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati, već se oštećeni dijelovi moraju u cijelosti izmijeniti.

Članak 9. Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strjelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 10. Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode izravno na ulicu ili otvoren siguran prostor koji je dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Članak 11. Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaza (evakuacije). Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno. Sva vrata na skladištima trebaju biti od negorivog materijala. Sva vrata u skladištima trebaju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Članak 12. Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati izvori topline.

Članak 13. Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Premazi se ne smiju postavljati na stare premaze već površina se mora prije očistiti. Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca. Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i biti odvojeni od stropne površine.

Članak 14. U prostorijama gdje može doći do razlijevanja zapaljivih tekućina ne smiju se postavljati pokrivači od gorivog materijala, a pod mora biti nepropustan (bez pukotina i oštećenja). Svi podovi bez obzira na kakvu međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvori ili oštećenja u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

Članak 15. Pristupne ceste građevini i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako da: – se čiste od snijega u zimskom periodu; – se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.), – nisu zakrčeni vozilima, te – su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Članak 16. U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 17. Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene i označene električne sklopke.

Članak 18. Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije. Topljivi i automatski osigurači te automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Zamjena topivih osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Pokraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i/ili sklopka. Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštene električari. Vizualna provjera električne instalacije obavlja se najmanje jednom godišnje a mjerenje otpora izolacije i neprekinutost zaštitnog vodiča mora se obavljati jednom u pet godina, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 19. Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni (moraju imati odgovarajući IP zaštitu) da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni. Na sklopkama koje služe za isključenje električne energije u slučaju požara moraju biti jasno označeni položaji isključeno - uključeno. Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Oni moraju biti zaključani kako bi se onemogućilo rukovanje i pristup neovlaštenim osobama. Ključevi ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara. Električna instalacija mora biti tako izvedena da pri isključenju opće rasvjete ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i ostali sigurnosni uređaji koji omogućuju sigurnu evakuaciju iz građevine. Prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 20. Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da na mjestima gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 21. O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Članak 22. Zabranjeno je odbacivati zapaljene opuške cigareta ili šibice u koševе za papir, kao i iza stolova, ormara i drugih zapaljivih predmeta.

Članak 23. Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični servis. Popis i raspored vatrogasnih aparata te plan održavanja vatrogasnih aparata izrađuje odgovorna osoba .

Članak 24. Redovni pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba.

Članak 25. Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena pravna osoba ili radnja koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata. Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini. Prilikom odnošenja vatrogasnih aparata na pregled ne smije se ostaviti mjesto nezaštićeno odnosno na to mjesto mora se postaviti drugi vatrogasni aparat istih karakteristika.

Članak 26. Sadržaj periodičnog pregleda ručnih vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, propisan je u članku 10. i 11. Pravilnika o vatrogasnim aparatima (“Narodne novine” br. 101/2011). Odgovorna osoba Poslodavca odgovorna je da vatrogasni aparati budu pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način propisan Pravilnikom iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 27. Ispitivanje sustava za gašenje požara postavljenih u građevini koja je u vlasništvu obavlja ovlašteno pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova. Navedeno ispitivanje ispravnosti sustava za gašenje požara obavlja se sukladno Zakonu o zaštiti od požara najmanje jednom godišnje.

Članak 28. Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od najmanje 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (“Narodne novine” broj: 61/94.). Iznimno od stavka 1. ovoga članka, radnik se može rasporediti na radno mjesto ako nije prošao osnovno osposobljavanje pod uvjetom da isto prođe u vremenu trajanja probnog rada na raspoređenom radnom mjestu. Ukoliko ne položi uspješno osnovno osposobljavanje iz zaštite od požara, prestaje mu ugovorni odnos. Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 29. Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, odgovorna osoba je dužna upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija. U slučaju kada se radnik premješta s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto na kojemu su opasnosti i mjere zaštite od požara različite od prethodnog, o neposrednim opasnostima i mjerama zaštite od požara koje mora provoditi na tom novom radnom mjestu dužan ga je upoznati neposredni rukovoditelj.

Članak 30. Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostoru u vlasništvu.

Članak 31. Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozije su da: – održavaju u ispravnom stanju uređaje, aparate, instalacije i druga sredstva rada kojima rukuju ili su odgovorni za njihovo ispravno funkcioniranje, naročito u pogledu zaštite od požara i tehnoloških eksplozija, – poznaju razmještaj vatrogasnih aparata i druge opreme za gašenje požara te njihovu uporabu, – sudjeluju u gašenju požara i pružanju prve pomoći kod gašenja i spašavanja ljudi iz ugroženih građevina, – znaju broj telefona na koji se javlja o nastalom požaru, – znaju gdje se nalaze glavna sklopke za isključivanje električne struje ili drugih energenata za slučaj nastanka požara te njenu uporabu, – Voditelju dojaviti sve primijećene nedostatke ili druge nepravilnosti koje bi mogle imati za posljedicu opasnosti od izbijanja požara i njegovog širenja te da odmah poduzmu mjere za otklanjanje spomenute opasnosti ako je to moguće, – se u tijeku rada stalno usavršavaju i proširuju svoje znanje iz područja zaštite od požara, osobito u svom djelokrugu rada, – se pridržavaju uputa o sigurnom radnom postupku i uputa vlasnika, pa i da napusti radno mjesto ako to od njih, s osnove zaštite od požara, zatraži vlasnik, – prisustvuju teoretskom i praktičnom dijelu nastave koja se organizira u cilju informiranja ili osposobljavanja zaposlenika iz područja zaštite od požara.

Članak 32. Za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, od strane nadležne inspekcije naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovorna osoba Poslodavca. Voditelj je odgovoran za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara. Odgovorna osoba odgovorna je za posljedice koje proizlaze iz neizvršavanja obveza.

Članak 33. Radnik koji ne primjenjuje mjere zaštite od požara navedene u ovom Pravilniku ili ih izvršava protivno odredbama ovog Pravilnika čini povredu radne obveze.

Članak 34. Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su: – ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara, – nemarno ili nesavjesno obavljati obveze u svezi sa zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta, – ne prijaviti voditelju pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije, – nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara, – odbiti rad duži od ranog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva, – raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 35. Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su: – ne sudjelovati u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu, – nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika i/ili imovinu, – raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život ili zdravlje radnika i/ili imovinu, – neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputke iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu, – ne prijaviti voditelju zaštitu od požara pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu, – ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu, – odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine

nakon gašenja požara, ako je time nastala posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu.

Članak 36. Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik ne može ukloniti opasnost za nastanak požara ili ugasiti požar bez opasnosti za sebe ili drugu osobu, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike o opasnosti te nazvati najbližu vatrogasnu postrojbu ili vatrogasnu postaju odnosno ispostavu radi početka akcije gašenja požara na telefon 93 ili 112. Prilikom dojave o nastalom požaru radnik treba dati sljedeće podatke: – ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja; – mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe; – da li je požar u građevini ili na otvorenom prostoru; – vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.); – da li u požaru ima ozlijeđenih.

Članak 37. Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora: – isključiti električnu energiju; – zatvoriti dovod plina; – iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama; – izvesti na siguran prostor motorna vozila; – spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 38. Odgovorna osoba čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe. Kao voditelj akcije gašenja požara dužna je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara. Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika. Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 39. Nakon završetka akcije gašenja požara odgovorna osoba zajedno s voditeljem akcije gašenja dužan je: – na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog javljanja požara; – osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;

Članak 40. Ovaj pravilnik stupa na snagu s danom donošenja, a primjenjuje se 8 dana od dana objave na oglasnoj ploči

Članak 41. Izmjene i nadopune Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Upravno vijeće

Kazimir Mileusnić

Ovaj pravilnik objavljen je na oglasnoj ploći 13.11.2007. i stupa na snagu 21.11.2007.